T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/273
KARAR NO : 2022/455
KARAR TR : 31/10/2022

ÖZET:2247 sayılı Kanun'un 14.ve 19. maddelerinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : H.C
Vekili : Av. H. G
İdari Yargıda
Davalı : İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünü İzafeten, İstanbul Tıp Fakültesi Başhekimliği
Davalılar
Adli Yargıda : 1-A. E
Vekili : Av. A. G. H
2-H. P
Vekili : Av. M. U
3-O. A
Vekili : Av. G. B. A
4-İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünü İzafeten, İstanbul Tıp Fakültesi Başhekimliği
Vekili : Av. B. G
5- O. P. Ve S. L
Vekili : Av. S. T
6-T. S. Ü
Vekili : Av. G. B

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinintedavi için gittiği İstanbul Tıp Fakültesinde herhangi bir laboratuvar tetkiki yaptırılmadan özel laboratuvar tarafından verilen rapora dayanılarak, gerekmediği halde kendisine laparoskopik total gastrektomi ameliyatı yapıldığını ve yapılan bu tıbbi müdahalenin müvekkilinin yaşam kalitesini düşürdüğünü, yaşam süresinin azami olarak kısaltıldığını ve bu nedenle maddi ve manevi zarara uğradığınıöne sürerek,300.000 TL manevi ve 200.000 TL maddi tazminat olmak üzere ve maddi tazminatın fiilin gerçekleştiği tarihten itibaren yasal faizi ile birlikte tazmini istemiyleidari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **İstanbul 9. İdare Mahkemesi 30/11/2011 tarih ve E.2011/2011, K.2011/2193 sayı ile,** uyuşmazlığın adli yargının görevine girdiğinden bahisle davanın görev yönünden reddine karar vermiş, mahkemesinden sorulması üzerine dosyanın imhaya ayrıldığı bildirilmiştir.Kesinleştiği varsayılan görevsizlik kararının ilgili kısmı şöyledir:

"6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 3 üncü maddesinde, her türlü idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerin yol açtığı vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine yahut kişinin ölümüne bağlı maddi ve manevi zararların tazminine ilişkin davalara asliye hukuk mahkemelerinin bakacağı; idarenin sorumluluğa dışında kalan sebeplerden dolayı aynı tür zararların tazminine ilişkin davalar da dahil bu hükmün uygulanacağı belirtilmiş olup, sözü edilen bu madde hükmü 6100 sayılı yasanın diğer maddeleriyle birlikte 01.10.2011 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bakılan dava, davacının tedavi için gittiği Tıp Fakültesi'nde herhangi bir laboratuvar tetkiki yaptırılmadan özel laboratuvar tarafından verilen rapora dayanılarak gerekmediği halde kendisine laparoskopik total gastrektomi ameliyatı yapıldığı ve yapılan bu tıbbi müdahalenin yaşam kalitesinin düşürdüğü, yaşam süresinin azami olarak kısaltıldığı ve bu nedenle maddi ve manevi zarara uğranıldığı öne sürülerek 300.000-TL manevi ve 200.000-TL maddi tazminat olmak üzere ve maddi tazminatın fiilin gerçekleştiği tarihten itibaren yasal faizi ile birlikte tazmini istemiyle açılmış olup uğranılan zarar bu haliyle 6100 sayılı kanunun 3. maddesi kapsamında kalmaktadır.

Bu durumda, göreve ilişkin usul hükümleri kamu düzeniyle ilgili olduğundan ve (yasada sayılan istisna halleri hariç) yargılamanın her aşamasında yargı merciince re'sen dikkate alınacağından, 24.11.2011 tarihinde açılan işbu davanın da 6100 sayılı yasanın 3 üncü maddesi gereğince asliye hukuk

mahkemesinin görevine girdiği sonucuna varılmıştır."

3. Davacı vekili bu defa, 03/03/2011 tarihinde İstanbul Üniversitesi, İstanbul Çapa Tıp Fakültesinde Dr.O.A arafından herhangi bir laboratuvar tetkiki yaptırılmadan özel laboratuar tarafından verilen rapora dayanılarak gerekmediği halde müvekkiline laparoskopik total gastrektomi ameliyatı yapılması neticesi 34 yaşındaki 3 çocuk babası müvekkilinin yaşam kalitesinin düştüğünü,ortalama ömür süresinin kısaldığını, ameliyata bağlı olarak iş yerini kapatmak zorunda kaldığından ötürü aylık 2.000 TL gelirden,Bağ-Kur güvencesinden ve buna bağlı olarak emeklilik hakkından yoksun kaldığını, ameliyat sırasında kendisinden baskı ile alınan 3.300 TL malzeme parası da dahil olmak üzere,ameliyattan sonra yaptığı ve ölene kadar yapmak zorunda olduğu masraflar nedeniylezarara uğradığını ifade ederek; meydana gelen zarara karşılık 200.000 TL maddi tazminatın,şimdilik 50.000 TL'siolmak üzere, başına gelen bu olaylardan sonra uğradığı ağır buhran ve üzüntü neticesi 300.000 TL manevi tazminatın,hukuka aykırı fiilin gerçekleştiği tarihten itibaren yasal faizi ile müştereken ve müteselsilen davalılardan tahsiline karar verilmesi istemiyleadli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. Açılan davaya ilişkin dosya İstanbul 4. Asliye Hukuk Mahkemesinin E.2012/63 sayılı esasına kaydedilmiş,Mahkeme 18/01/2022 tarihli duruşmada, davalılardan Adnan Erim, Hakan Polat, Oktar Asoğlu, O.P.S.L ile İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünü izafeten İstanbul Tıp Fakültesi Başhekimliği yönünden dosyayıtefrik etmiş ve dosyaMahkemenin E.2022/46 sayılıesasına kaydedilmiştir.

5. **İstanbul 4. Asliye Hukuk Mahkemesi 20/01/2022 tarih ve E.2022/46, K.2022/30 sayı ile,**davanın görevsizlik nedeniyle usulden reddine, Mahkemeleriningörevsizliğine, görevli mahkemenin İstanbul Nöbetçi İdare Mahkemeleri olduğunun tespitine;idari yargı ile adli yargı mahkemeleri arasında olumsuz görev uyuşmazlığı söz konusu olduğundan görevli yargı yolunun belirlenmesi amacıyla dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Davacı tarafından eldeki dava ilk aşamada İstanbul 9. İdare Mahkemesi nezdinde 2011/2011 esas sayılı dosya üzerinden yürütülen yargılama neticesinde 30/11/2011 tarihli karar ile 6100 sayılı HMK.nın 3. Maddesi gerekçe gösterilmek suretiyle adli yargı yolunun görevli olduğu belirtilerek görevsizlik kararı verildiği tespit edilmiş, davacı tarafından 17/02/2012 tarihinde Mahkememizde görülen davanın açıldığı tespit edilmiştir. 6100 Sayılı HMK.nın 3.maddesinde yer alan "her türlü idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerin yol açtığı vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yürütülmesine yahut kişinin ölümüne bağlı maddi ve manevi zararların tazminine ilişkin davalara asliye hukuk mahkemesi bakar" düzenlemenin 16/02/2012 tarih 2011/35 esas 2012/23 karar sayılı Anayasa Mahkemesi kararı ile iptal edilerek yürürlükten kaldırıldığı tespit edilmiştir. Huzurdaki dava da davalı rektörlüğün idare organı sıfatına haiz olduğu, bu sebeple davalı idare tarafından ya da bünyesinde hizmet veren doktorlar tarafından gerçekleştirilen iş ve işlemler nedeniyle oluşan zararın kamusal faaliyet neticesinde oluşan zarar kapsamına girmesi nedeniyle hizmet kusurundan kaynaklanan zararın giderilmesine ilişkin davanın da idari yargıda görülmesi gerektiği sonuç ve kanaatine varılarak davalılar hakkında açılan dava yönünden idari yargı yolunun görevli olduğu değerlendirilerek aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur."

6. İstanbul 4. Asliye Hukuk Mahkemesi 11/04/2022 tarih ve E.2022/46 sayılı üst yazı ile görevli yargı yerinin belirlenmesi amacıyla dosya fotokopisi ve eklerini Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir.

7. Dosyanın karar numarası alarak kapatıldığı gözetilerek Mahkememizce 11/05/2022 ve 22/09/2022 tarihli yazılarlakararınkesinleşip kesinleşmediği sorulmuş, Asliye Hukuk Mahkemesince verilencevap yazılarındadosyanın henüz kesinleşmediğibildirilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

8. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un "*Olumsuz görev uyuşmazlığı*" başlıklı 14. maddesi şöyledir:

"Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilir."

9.Kanun'un "*Yargı merciince yapılacak işlemler*" başlıklı 15. maddesi şöyledir:

" *(Değişik: 23/7/2008 – 5791/6 md.)*

Olumsuz görev uyuşmazlıklarında dava dosyaları, son görevsizlik kararını veren yargı merciince, bu kararın kesinleşmesinden sonra taraflardan birinin istemi üzerine, ilk görevsizlik kararını veren yargı merciine ait dava dosyası da temin edilerek Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir ve görevli yargı merciinin belirlenmesi istenir."

10. Kanun'un"*Yargı merciilerinin uyuşmazlık mahkemesine başvurmaları"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir."

11.Kanun'un *"İncelemede izlenecek sıra"* başlıklı 27. maddesi şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Muharrem ÜRGÜP, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 31/10/2022 tarihli toplantısında; Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

13. Dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, olay kısmında belirtildiği üzere,konusu,nedeni aynı olan, taraflarından iseİstanbul Üniversitesi Rektörlüğünü İzafeten, İstanbul Tıp Fakültesi Başhekimliğinin ortak olduğu davada; idari yargı yerince adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş bir görevsizlik kararı bulunmakta olup, bunun üzerine kendine gelen davayı inceleyen adli yargı yerinin sahip olduğu seçenekler ile verdiği karar bakımından bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

14. Mevzuat kısmında belirtilen düzenlemelere göre, davanın taraflarınca 14. madde kapsamında Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulabilmesi için, adli ve idari yargı yerlerince,"*yargı yolu bakımından*" verilmiş görevsizlik kararları bulunması ve bu kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekmektedir.

15. "*Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilir*." hükmüne göre, idare mahkemesinin kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine adli yargı yerince de görevsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinleşmesi halinde, olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş olacak,hukuk alanında doğmuş bulunan bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi ise, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilecektir.

16. Kanun'un 19. maddesihükmüne göre ise, adli yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren idari yargı yerine ait olduğunu belirten gerekçeli bir karar ile doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağına sahiptir. Şu kadar ki, başvuru kararının, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilmesine değin işin incelenmesinin ertelenmesi hususunu da içermesi gerekir.

17. Kanun koyucu, 14. maddeye göre olumsuz görev uyuşmazlığı doğması durumunda her iki yargı merciince işten el çekilmiş olduğundan başvurma iradesini davanın taraflarına bırakmış iken, bu yönteme oranla daha kısa zamanda çözüme ulaşılmasını amaçladığı 19. madde ile, daha önce görevsizlik kararı veren yargı merciinden sonra davayı inceleyen yargı merciine, işten el çekmeden doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağını tanımıştır.

18. Olayda, adli yargı yerinin, 2247 sayılı Kanun'un14. maddesi uyarınca taraflardan birinin istemi üzerine veya 19. maddesi uyarınca dosyayı kapatmadangörev uyuşmazlığının çözümü amacıylabaşvuru yoluna gitmediği, dosya esas numarasını kapatıp karar numarası aldıktan sonra,kararın kesinleşmesini beklemeden, idari yargı yerindeki kararın kesinleşme durumunu açıklığa kavuşturmadan ve idari yargı dosyasını temin etmeden dosyayı bir üst yazıyla Uyuşmazlık Mahkemesine gönderdiği görülmüştür.

19. Adli yargıda izlenen yol, yukarıda değinilen 2247 sayılı Kanun'un 14.ve19. maddesi hükümlerine aykırılık oluşturmaktadır.

20. Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluş amacı vedava ekonomisi açısından yapılan başvurunun kabul edilerek görev uyuşmazlığının çözüme kavuşturulabilmesi düşünülebilir ise de, adli yargı yerince karar numarası verilmek suretiyle dosyanın kapatıldığı, kararın kanun yoluna açık olduğu, Mahkememizce iki kez sorulmasına karşın kararın kesinleşmediğinin bildirilmesi hususları gözetildiğinde, usul eksikliğini ihmal etme olanağının bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

21. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, 2247 sayılı Kanun'un 14. ve 19.maddelerindeöngörülen koşulları taşımayanbaşvurunun, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

2247 sayılı Kanun'un 14. ve 19. maddelerinde öngörülen koşulları taşımayan ve İstanbul 4. Asliye Hukuk Mahkemesince20/01/2022 tarih ve E.2022/46, K.2022/30 sayı ile yapılan BAŞVURUNUN, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİNE,

31/10/2022 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Doğan	Eyüp	Muharrem
TOPAL	AĞIRMAN	SARICALAR	ÜRGÜP

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN